

3059

מדינת ישראל
הכנסת

ש.פ.

פרוטוקול מס. 106 / ג'

מישיבת ועדת הכספים, מיום ד', יג' באב תשי"ח
- 30.7.58, בשעה 09.00.

נכתיב - חברי הוועדה:

- ס. גורי - היו"ר
- י. אפרתי
- ש. דיין
- א. כהן
- צ. לוי
- ז. סולזאייב
- י. ספיר
- ח. רובין

מוזמנים:

- ד"ר ת. ברוש - נציג מס הכנסה
- מר הניג - ממשרד האוצר
- ד"ר קיטרון - ממשרד המשפטים
- ש. בזק - מזכיר הוועדה.

בסדר-היום: (א) מסקנות ועדת הכספים בשאלת התיקונים בחוק נכסי נפקדים;
(ב) חוק מלווה חובה (תיקון), תשי"ח-1958.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

ז. סולזאייב:
 אדוני היושב-ראש, אני רוצה להביא בפניך ענין מסויים. לפני שנתיים בערך, נתבקשתי להיות יושב-ראש ועדת משנה מסוימת אשר דנה בהצעה לסדר-יום שאנכי העליתי. הנאתי את הצעותי היסופיות וגם חבר הכנסת בהיר הביא את הצעותיו באותו ענין לישיבה אשר כולנו ידענו שהיא תהיה האחרונה. גם מזכיר הוועדה, מר בזק, ידע על כך. עשינו זאת על מנת להביא את הסיכום לפני הפגרה של הכנסת. אולם, כשהנאתי את הצעותי בפני הוועדה, התנגד חבר הכנסת בהיר, והציע שאנו לא נצביע בוועדת המשנה כי אם נביא את ההצעות למליאת הוועדה.

למדתי את הצוהל ממורי ורבי יושב ראש ועדת הכספים, חבר הכנסת גורי, לקבל את הדברים עלי הצבעות. וכך רציתי לנהוג גם כאן - להצביע, ובמקרה שיש מיעוט, להם ניתנת זכות לדרוש שהענין יובא עוד פעם למליאת הוועדה. מכל מקום, מצביעים בוועדת הסמכה. אך לחבר הכנסת בהיר היה קשה להשלים עם עובדה זו, משום שחלק מההצעות עלולות היו להיות במיעוט. בתום הישיבה חבר הכנסת בהיר הסתייג בפני כמה דברים, ובין היתר אמר: כי אם הייתי יודע שזו ישיבה סופית, הייתי מביא חברים אשר היו מצביעים בעד הצעותיו.

מר בזק הזמין את הישיבה הזו והוא ידע היטב להזמין. נחבקשתי, בתום הישיבה, שלא יפורסם דבר בעתונות.

אני פונה אל יושב-ראש הוועדה ומבקש:
(א) שתינתנה הוראות מחייבות לוועדות משנה כיצד לנהל את הדיונים, ולאיר החקירה מאתמול, הייתי אומר שהוראות אלו יינתנו בכתב;
(ב) אני מביע בזה את מחאתי על התנהגותו של חבר הכנסת בהיר, ואני מוסיף ואומר: חבר קואליציה חייב לשמור על התנהגותו יותר מחבר אופוזיציה. קורה, אחת למאה, שהיושב ראש של ועדה הוא מטעם האופוזיציה, ואם קרה כך, הריני מבקש אורך רוח; אדם צריך לדעת לשלוט על עצמו ולא להתפרץ כפי שהתפרץ אתמול חבר הכנסת בהיר.

לבסוף רצוני לומר, כי אני מקבל את הערותיו של חבר הכנסת אידוב כהן באמרו שלא היה בזמן ההצבעה רוב קואליציוני.

א. בהיר:

כמה הערות לדברים שנשמעו כאן: הברור בוועדת המשנה בכמה ישיבות שהתנהל כשורה, פנה אלי חבר הכנסת סוזאייב בהצעה לנסות להביא הצעות מוסכמות. וכן קיימנו כמה פגישות בלתי רשמיות עם חברת הכנסת השילומים. דנו בבעיות מתוך נסיון להביא הצעות מוסכמות.

מר סוזאייב היה יושב ראש הוועדה. בשיחה האחרונה התברר שישנן שתי הצעות שאפשר להביא לידי הצעות מוסכמות או משותפות, ואז הודיע היושב ראש כי הוא יקרא לישיבת ועדת המשנה על מנת לברר את ההצעות הללו. רצוני לציין כי אני יודע שבמליאת הוועדה, היושב-ראש מודיע, כדי שידעו חברי הוועדה, כי בישיבה הבאה תהיינה הצבעות. וכאן אני רוצה לומר, כי כל עוד חבר הכנסת סוזאייב, בתור יושב ראש ועדת המשנה, לא הודיע שהישיבה הקרובה נקראת על מנת להצביע, הרי חושבני שאין מקום לכל הצבעה. לא הייתה הודעה כזו לחברי הוועדה, וזאת אפשר לבדוק בפרוטוקול של הישיבה האחרונה. (ז. סוזאייב: אמרתי כי בישיבה הקרובה נסכם את הדברים.) סיכום זה סיכום, וסיכום אינו דומה להצבעות.

זאת ועוד: ציינתי ואמרתי כי אם ישנן שתי הצעות, אז ההגיון אומר להביא אותן למליאת הוועדה.

מחובתו של היושב-ראש להודיע אם הישיבה הקרובה תהיה מוקדשת להצבעות, ואז כל מספר המשתתפים היו באים או שלא היו באים. על כך טענתי, ועל כך אפילו התרגשתי.

אני מצטער מאד שקרה הדבר בוועדה אשר בראשה עמד חבר הכנסת סוזאייב, כי אני מכיר את מר סוזאייב, וראיתי כי התנהגות זו איננה הולמת את מעמדו. היה עליו להודיע כי בישיבה הבאה יצביע את ההצעות.

יחד עם זאת, אני מצטער על כל התפרצות או מלה לא טובה שנאמרה, או התנהגות לא הולמת אשר יכלה לפגוע. אני מבקש סליחתך, מר סוזאייב אם כי, לדעתי, לא היה מקום להביא אתמול את הענין להצבעות.

היו"ר י. גורי:

נשאלתי ועלי להשיב על כמה שאלות:
אשר לאינצידנט - אם צריכה להיות ישיבת
סיכום או ישיבת הצבעה. אני משיב: ישיבת סיכום צריכה להיות ישיבת
הצבעה. אם חבר הכנסת סוזאייב אמר כי זו תהיה ישיבת סיכום, הרי
פירושה שהיא גם ישיבת הצבעה. מכל מקום, כדאי לדייק בזה, ואני בטוח
שאם הושם דגש זה, ודאו שלא היתה כל תקלה.

א. בהיר:

בישיבה האחרונה לא אמר חבר הכנסת סוזאייב
שהישיבה הבאה תהיה ישיבת סיכום. אלא הוא
אמר את הדבר הזה לי ולעוד חבר כנסת אחד.

היו"ר י. גורי:

אין כל הבדל בזה; הצבעה באופן טכני לפי
סיכום אינה ולא כלום. ההצבעה היא טכנית
בלבד. (א. בהיר: בשביל ועדת הכספים היא טכנית).

להצבעה כזו יש ענין לפרסם. לענין אחר -

אין טעם.

חושבני, כי בזה חיסלנו את הענין.

(אחרי כן דברי י. אפרתי רשמה שפ.)

3054

היו"ר י. גורי:
נעבור עתה למסקנות ועדת הכספים כשאלת תיקונים בחוק נכסי נפקדים. רשות הדיבור ליושב-ראש ועדת המשנה שדנה בבעיה זו, חבר הכנסת אפרתי.

י. אפרתי:
אומרים שענין זה נמשך שנתיים, אולם אין זה כך; ההצעה הזו הוגאה לפני שנה בדיוק. אנחנו טיפלנו בשאלה זו, וקיימנו ישיבות רבות לבירור ההצעה. קבלנו הסברים מאנשי האוצר ונתקבל סכתב רשמי אשר קבע משרד האוצר את עמדתו. בסופו של דבר הגענו לסיכום, שאין להעלות את הבעיה לתזקון החוק ואפשר לתקנה ללא חוק אם יפעילו אותו בהתאם למסקנות הללו. (קורא)

"לאחר דיון ממצה בשאלה הנ"ל, בהשתתפות ב"כ משרד האוצר וב"כ משרד ראש הממשלה, קבלה הוועדה את הסיכומים הבאים:

א. ועדת הכספים מקבלת ברצון את ההודעה דלהלן שנמסרה לה על ידי שר האוצר: (1) שר האוצר, בחוקף סמכותו לפי חוק רכישת מקרקעין (אשור פעולות ופצויים), תשי"ג-1953 ימנה בתקנות מספר ועדת צבוריות אישוריות, שתפקידן יהיה לייעץ ולהמליץ בפני רשות הפיתוח על קביעת פיצויים הוגנים המגינים לאנשים שאדמותיהם נרכשו על ידי רשות הפיתוח. - כוונת הוועדה היתה לצורך לזוועות אלה אנשים ערביים, אשר מתפקידם יהיה לקבוע פיצויים הוגנים לפי הערכה מציאותית. האוצר קיבל זאת.

(קורא סעיף 2): "שר האוצר יתקין תקנות שלפיהן ינהגו כלפי נפקדים בנכחים שקרקעותיהם הוקנו לאפוטרופוס על נכסי נפקדים, לפי חוק נכסי נפקדים, תשי"ג-1950, לפי ההנחיות דלעיל כאילו קרקעותיהם נרכשו עפ"י הוראות חוק רכישת מקרקעים (אשור פעולות ופצויים), תשי"ג-1953.

3. לאור הנסיון שהוועדות תרכושנה בפעולתן ייקבעו עקרונות קבע כלליים להערכת גובה הפצויים. עקרונות אלו יובאו בפני ועדת הכספים, תוך ששה חדשים, והיא תדון אם יש צורך בפעולה תחיקתית בנדון. - לא תהיה שביעות רצון ועקרונות אלה לא תתקבלנה על דעת חברי הכנסת, תהיה אפשרות לדון מחדש בוועדת הכספים.

י. ספיר:
אם ההיקף של המקרים האלה עליהם צריך לדון בוועדה ציבורית אזורית הוא כה גדול, אז הם יובאו לאחר תשעה חדשים, הרי צריך יהיה להתקין עקרונות שיהיו כעין הנחיה.

י. אפרתי:
ההנחה היא שתהיינה עקרונות לפיהם ידונו; ואנו גם מניחים שתוך תשעה חדשים יסיימו את הבירורים. ייקבעו עקרונות כלליים מתוך נסיון.

י. ספיר:
הייתי מבקש שהוועדות הללו תמצאנה מדי פעם בפעם דו"חות לוועדת הכספים.

י. אפרתי:
אפשר לעשות זאת, אני מסכים לזה.

(קורא סעיף 4) "במקרים בהם יפוצו הנפקדים-הנוכחים, לא בכסף אלא בקרקע, וקרקע זו טעונה הכשרה חקלאית, תכשיר הממשלה את הקרקע, או תממן את הכשרתה, בהחשב בהמלצותיה של ועדה מקצועית. - הכוונה היא, אם יימסרו שטחי קרקע חזרה, אזי ההכשרה תיעשה על חשבון הממשלה. כל מקרה קשור בפני עצמו.

(קורא סעיף ב.). "הוועדה רושמת לפני הודעת ב"כ שר האוצר כי רשות הפיתוח ממשיך במתן קרקע לזכאי לפצויים מתוך הקרקע שהיתה שייכת לו מקודם, במידה ודבר זה אפשרי ואינו נוגד את תכונן חלוקה הקרקע וייעודה באותו מקום. צרכי פיתוח או התיישבות. - עכשיו ישנם קרקעות בחכירה בידי הערבים, הם יוכלו להמשיך להחזיק בהם אם דבר זה לא יפגע בתכניות הפיתוח של ההתיישבות. (אחרי כן רשמה אמ.)

אשר לסעיף ג' - הוא מכונן לשיכון בעיר ובכפר
לשיקום חקלאי, הוועדה טביעה את משאלתה כי תכנית הממשלה לשיקום פליטים
ונפקדים-גורמים תבוצע בהקדם האפשרי.

אשר לסעיף ד' - אין זה אלא אישור המטב הקיים,
כפי שתואר על ידי מנהל משרד הביטוח. המדובר בד, שנכסי עירוביים נטוים
לבעליהם ללא קשיים.

בזה סיימה הוועדה את עבודתה. מסקנותיה נתקבלו מה
אחד. אפשר להניחן על שולחן הכנסת.

ברצוני להוסיף, כי בתקבלה עוד הצעה אחת, הצעת חבר
הכנסת כסיס, בענין בעיות הירושה של נפקדים שאינם בארץ וירשיהם יושבים
בארץ, היות ואין בעיה זו קשורה במישרין אע"פ הבעיה בה עסקה הוועדה,
החליטה הוועדה לדון על כך בגפרו.

י. ספיר:
אני רוצה להעיר לסעיף ג', התכנית המוצעת לאו דוקא
לאלה שהממשלה החזירה להם את הקרקע, אלא גם לאחרים.
מדוע לא נקבע זכות עדיפות לנפקדים-גורמים בענין קרקע על אחרים.

היו"ר י. גורי:
אנו עוסקים בשני מישורים שונים: אשר לשיקום דרך
שיכון או דרך שיקום חקלאי - זאת יכול לקבל כל מי
שקיבל פיצוי וכל מי שלא קיבל פיצוי. אין עדיפות, במידה ויש בה צורך,
ביחנה במישור הראשון. אחר-כך יש מישור שני, וכאן הכל שווים.

י. ספיר:
כל ההצעות לטוב-היום היו מכוונות לבעיית נפקדים
נכסיהם שיש להם קרקע. מצד שני באו החלטות הללו
כדי לקבוע את הגעשה בשטח זה. אני בא ואומר: אין כל צורך בפעולה ג'.

ח. רובינ:
ברצוני להרגיש כי הצעה זו לא נתקבלה בלב קל, היו
ספיקות והיו בקודמת מחלוקת. עובדה היא, כל לא תמיד
הראתה האדמיניסטרציה רצון טוב ומנמה בכונה. על כן הועלתה ההצעה להסדיר
את העניינים בדרך של תקנות. אחרי ששמענו כי וועדת הכספים תחזור לדון
בענין זה, אחרי שדובר על מתן פיצויים הוגנים ואחרי ששמענו מפי יו"ר
וועדת המשנה כי הכוונה לפיצויים מצדאורתיים - וייתרנו בשלב זה על הסדר
חוקתי בענין זה.
אני מציע שוועדת המשנה תמשיך בעבודתה. קודם כל טרם
דנו בהצעת חבר הכנסת כסיס, שנית, יתכן והוועדה תוך כדי עבודתה תראה אם
אין פועלות הוועדות הציבוריות האלו.

אשר להערות של חבר הכנסת ספיר, חשוב לקבוע שכל
הפיסקות הללו פלוס פיסקה ב' הן בנפרד מפיסקה ג'. מוסכם על דעת הכל,
כי המדובר בשני דברים נפרדים. על כן איני מציע לקבוע עדיפויות.

א. כהן:
נדמה לי שהפירוש שנתן יו"ר הוועדה בקשר לענין ה-9
חדשים לא היה מדויק. כוונת וועדת המשנה הייתה, שאם
לא יפעלו הוועדות מתוך הבנה הדדית עם הגורמים האחרים, תבוא וועדת
הכנסת ותציע חקיקה. כוונת הוועדה הייתה, שלאחר שיגישו הוועדות האזוריות
את העקרונות שגיבשו, תראה וועדת המשנה אם יש צורך בתיקון בחוק אם לא.
יתכן ויגיעו הוועדות לעקרונות וסיכומים מצוגזים, יתכן ולא. הכל בהתאם
למהות העקרונות שיגובשו.

שוחחתי עם חברי אכנסת ערבים. לא אציין שמות. אני
רוצה לציין, כי הם לא קבלו את ההטלות הללו. יש קשה, טמס להי"ד, מתוך
רצון.
אני מצטרף לכל אלה שהביעו תודות והערות ליו"ר וועדת
המשנה, לחברי וועדת המשנה ולגורמי המדינה שבענה מתוך רצון להטלות. אני
רוצה במסקנות אלה דוקומנט חשוב ואני מקווה כי הניצוץ יתאחד את הכוונות
הטובות המטלות בהחלטות הללו.
אני תוסף בהצעת חבר הכנסת רובין שהוועדה תמשיך

ש. דיון:

נדמה לי שהוועדה דנה בענין זה מתוך לב פתוח, ראש צלול ורצון טוב. היא גם נתקלה ברצון טוב מצד האוצר ויועציו. כן לא היו כל חילוקי דעות בינה לבין חברי הכנסת הערבים; כמיס וכמיס. לא היה כל ניגוד בינינו לכינם. הכל נתקבל, פה אחד.

י. כמים:

בעיית הנפקדים הנוכחים הנמצאים בארץ היא אחת הבעיות הקשות. אני מאד מעריך את עבודתה של וועדת המשנה. ואני רוצה לציין לשבח את הכוונה הטובה שסביבה התאחדו כל חברי הוועדה. שמחתי לראות כי כל חברי הוועדה היו בדעה אחת.

יש להצטער רק על כך, שהדבר נעשה במאוחד ובינתיים סובלים מכך רבים. שמחתי תהיה שלמה אם גם מוסדות הביצוע ינהלו את הענינים לאור ההמלצות ולאן הקו שנקבע על ידי וועדת הכספים.

י. אפרתי:

נכון שאפשר לוותר גם על סעיף ג', אולם למען שלמות התמונה הכנסתי גם אותו. אפשר להעתיקו ממקורו ולהציבו בסוף התמונה.

היו"ר י. גורי:

אני שמח לסיום עבודתה של וועדת המשנה. מטבע הדברים שחברי הכנסת הערבים כמיס וכמיס רגישים לענין זה יותר משרגישים האחרים. זה דבר מובן מאליו. אולם שמחני שהם שיתפו אתנו פעולה מתוך רצון כנה ואמיתי, והמסקנות של הוועדה נתקבלו גם על דעתם.

אני יודע אם יש מקום לקבל החלטה פורמלית על המשך עבודתה של הוועדה. אני מציע, שנטיל על היו"ר וועדת המשנה לעמוד עם הוועדות במגע, לעקוב אחרי הביצוע, ולהאר את פני וועדת הכספים בענין זה.

אני מודה ליו"ר וועדת המשנה ולוועדת המשנה כולה שטרחו ועמלו להביא את ההמלצות האלה עוד לפני צאת הכנסת לפגרה.

אנו מצביעים.

ה צ ב ע ה

המלצות וועדת המשנה - אושרו פה אחד.

200

היו"ר י. גורי:

רשות הדבור למזכיר הוועדה באשר לסיכומי וועדת המשנה צאבראשותו של חבר הכנסת חזני.

מר ש. בזק:

סיכומי וועדת המשנה בראשותו של ח"כ חזני.

האחד - צו תעריף המכס והפטור (תיקון בתוספת מס' 13) תשי"ח-1958. הסדור במוצרי פלסטיקה. הוועדה החליטה לאשר את הצו הנ"ל למעט ההוראות בסעיף קטן (13). בטול ההוראות הנ"ל באו עקב הסכם שהושג בין איגוד הפלסטיקה לבין משרד המסחר והתעשייה.

זכות דעה נפרדת לחבר הכנסת ז. לויין.

ב) צו בלו על סוכר (הטלת בלו) תשי"ח-1958. הוחלט לאשר את הצו הנ"ל המטיל בלו בגובה של 5 ל"י הטון. הבלו הוטל כדי לאפשר פיקוח על הייצור.

ברשמה דעות נפרדות לחברי הכנסת לויין וסוזאייב שביקשו לקיים דיון, לפני אישור הצו, בכל משק הסוכר הישראלי. הוועדה החליטה לקיים דיון מקיף בשאלת משק הסוכר בהשתתפות שר המסחר והתעשייה עם חידוש עבודתה של הכנסת. אחרי הפגרה, כשמשרד האוצר יזום את הדיון הנ"ל, אך לא מצאה לנכון להשהות את אישור הצו עד לאחר שיתקיים הדיון.

צו מס קניה (פטור) (תיקון). המדובר בשלשה דברים:
1) לסגן הדיפלומטי והקונסולרי יוענק פטור מס קניה על קניה מקומית
בשיעור עד 10%, וכן יוענק פטור או פטור חלקי למכירת מכונית על ידי
ראש נציגות דיפלומטית בישראל. זכויות אלה מוענקות בתנאי הודיות.

כן במקביל לפרט 769 של תעריף המכס, יוענק פטור
על סחורות שיובאו במסגרת תכנית שלפיה שלטונות מדינות חוץ מעניקים
זכות לקבלת סחורות ללא תמורה או במחיר מוזל, על תנאי שסחורות אלה
יהיו פטורות מס בישראל, ובלבד שהתכנית אושרה על ידי ממשלת ישראל.

כן ניתן פטור נוסף לסטודנטים החוזרים לארץ.
סטודנטים החוזרים אחרי 22 חודש יקבלו פטור מס על ציודים מסויימים
שעליהם לא ניתן פטור לתושבים חוזרים אחרים, דהיינו, על כלי עבודה
חדשים, על מקרר חשמלי חדש, מכונת כביסה חדשה ותנור בישול חדש.
הפטור המורחב יוענק לסטודנטים רק אם הם חוזרים לארץ תוך חודשיים
מיום סיום לימודיהם או מסיום תקופת עבודה מעשית של 18 חודש במקצועם.

כן החליטה הוועדה להחליב את הפטור הניתן לסטודנטים
חוזרים גם על פטורת כתיבה חדשה.

המוצר הציע לוועדה לאשר את הצו הזה אך לשנה אחת
בלבד, אולם פה אחד החליטה הוועדה לא להגביל את הצו בזמן.

היו"ר י. גורי: אני מצביע את כל הצווים גם יחד.

ה צ ב ע ה

כל הצעות וועדת המשנה - נתקבלו.

מ. ש. בזק: הוועדה אישרה ערבויות מטעם המדינה למתן אשראי נוסף
וחדוש ערבויות לחקלאות בסכום של 10,000,000 ל"י.
הוחלט לאשר את הערבויות הנ"ל בגובה של 50% מסכומי החלואות שתתנהג
לענפי חקלאות שונים. הערבות תשא רבית של 9% לשנה.

היו"ר י. גורי: זה חידוש של ערבות שניתנת שנה שנה. אני חושב, שהיה
זה משגה מצדי להעביר את העניין לדיון בוועדת משנה.
על מליאת הוועדה היה לדון בכך.

ה צ ב ע ה

ההצעה - נתקבלה.

מ. ש. בזק: תקנות הארנונה לפצוי נזקי מלחמה (תשלום פיצויים),
הוחלט לאשר התקנות הנ"ל הדנות בסתן אפשרות לניזוק
שנכסיו הוקנו לאפוסטרופוס על נכסי האויב בעת הנזק וצו ההקניה בוטל לאחר
מכן לתבוע פיצויים בעד נזק שנגרם בתקופת 29 בנובמבר 1947-20 ביולי 1949.

כן הוחלט לאשר התקנות בדבר הגדלת הסכום הפטור מבול
בסחון של צריכת חשמל. המדובר במקרה ולדיירים אחדים יש מונה משותף, כמו
למשל בקיבוץ ובכמה דירות פרטיות.

כן עלי להביא בפני הוועדה את החלטת וועדת המשנה
בראשותו של חה"כ קרגמן לאשר את המשכורת לשופטי העבודה בגובה של משכורת
שופט שלום. כן לתת לו סלפון, אישפוז חינם, וכוונתן שהם מתמנים אך ורק
לתקופה של שלש שנים, להעניק להם בזמן פרישתם העבודה 11% מהמשכורת
במקום קופת פנסיה או קופת תגמולים. במקרה ששופט העבודה יתמנה לתקופה
נוספת - יתחילו לחשב לת שנות ותק החל מתחילת עבודתו.

ה צ ב ע ה

משכורת שופטי העבודה - אושרה.

מלווה חובה

הי"ד י. גורני:

הסעיף האחרון בסדר-היום: חוק מלווה חובה. ענין זה הובא לפני הכנסת רק לפני שבוע ימים. השתתפתי בו יכוון. טענתי, כי משוכנע אני, שהמחוקק, במקרה זה וועדת הכספים, לא עלה על דעתה כלל שדמי כופר אלה ישמשו לצורך ניכוי מס. עובדה היא, כי במשך 4 שנים לא נתקבלו בבעיה זו. רק בערוב יומו של החוק - בא המשפט. כנראה נהג בית הדין העליון לפי החוק. הוא היה בסדר גמור, אולם אין ועדת הכספים יכולה להתכחש לכוננתה.

ד"ר ח. ברנש:

למט הכנסה יש כלל שסט אינו הוצאה. זה הכלל הראשון של מט הכנסה. הבעיה כאן היא בעיית הרטרואקטיביות. עובדה היא, כי לא היו בארץ אנשים שפקקו בכך. הכל ידעו שאין זה ניכוי. אי אפשר לעשות, שהצבור היה תחת הרושם שהמדובר בניכוי. ההיפך הוא הנכון. ידוע לי, כי עורך-דין ידוע מאד בארץ סרב אפילו להגיש משפט בענין זה. הגיש את המשפט יהודי הידוע בעקשנותו. אי אפשר לוטר, שמקרה בודד משקף את הכלל.

ד"ר נ. קיסרוב:

קראתי את הפרוטוקול, לאור הדברים שנאמרו שם אני רוצה להעיר הערות אחדות. אני ידוע במשרד המשפטים כקנאי ביותר למשטר החוק. לדעתי החוק הוא עליון וריבוני. אסור לסטות מסבו. עם זאת לא ראיתי עדיין חוק כה צודק כמו חוק זה אותו מביאה המסלה עכשיו. משטר חוק אומר, שהפרלמנט נותן את החוק, ובית המשפט מפרש אותו. יתכן ובפלה שגיאה בעת חקיקת החוק. עובדה היא, כי חוק זה נתקבל ב-4 ישיבות לילה שנמשכו עד שתיים או שלוש בבקר. למען שעשע את הוועדה אקרא לפנייה חליפת סכתבים שנחקיימה ביני ובין שר האוצר. במכתב הראשון מודה לי שר האוצר על העבודה הרבה שהשקעתי. בתשובתי אליו אני כותב: "תרשה לי לוטר שמסופקני אם הייתי יכול לכתוב לי סכתב זה לאחר שיוחל בביצוע החוק...". ידעתי כבר אז כי רבים הליקויים בו. כתבתי במכתב תשובה זה, שמכתב תודה כזה לא הייתי מקבל לאחר שיוחל בביצוע החוק ולאחר שיתגלו כל הליקויים והרבים שנעשו סתוך הלחץ והחפזון. כולנו ידענו כי יהיו בחוק זה תקלות.

אני מעריך מאד את ד"ר קיסרוב, אולם לא עד כדי כך, שגיאה שעשה צריכה לעלות לאוצר המדינה 7-6 מיליון ל"י.

לא סגסג קראתי במאמר שהתפרסם באחד הבטאונים הגדולים ביותר בעולם על הנושא: מתי מתערב הפרלמנט בתחיקה בגלל פסק-דין של בית המשפט העליון. שם נאמר, כי הפרלמנט רשאי, אף חייב, להתערב בתחיקת בית המשפט העליון אם המדובר בהלכה שהיתה מקובלת על כולם, ושנית המשפט פסק: לא כן הוא. אז חייב הפרלמנט להתערב ולהחזיר את הסטטוס-קוו.

דברתי אם רואה-חשובות ידוע מאד. הוא שאלני: מתי תקנו את החוק? אמרתי: מאין לכך? אמר: כל לקוחותי באו עלי בטענה, על כי לא השתתפתי עד כה במעייף זה. אמרתי להם: פסק-דין הזה אינו נכון סאלף ועד ת". אני איני יכול לוטר זאת, אולם רואה-חשובות הזה יכול לוטר את הדבר.

הי"ד י. גורני:

בישיבה הבאה נמשיך בדיון. ישיבה זו נעולה.

הישיבה נבעלה בשעה 10.45